

บทวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขใน เขตภาคกลาง

FACTORS INFLUENCING RESEARCH COMPETENCY AMONG PUBLIC HEALTH NURSES IN CENTRAL REGION THAILAND

อนัญฐ์ณิศา มณีวงศ์*

นฤมล เอี่ยมณีกุล** สุรินธร กลัมพากร*** วันเพ็ญ แก้วปาน***

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง กลุ่มตัวอย่างคือพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิในเขตภาคกลางและมีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 1 ปี จำนวน 362 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามด้วยตนเอง ตรวจสอบความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 วิเคราะห์ความเที่ยงของแบบสอบถามโดยรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราวน์เท่ากับ 0.871 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.767 ปัจจัยจิตใจเท่ากับ 0.757 ปัจจัยค้ำจุนเท่ากับ 0.877 และสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขเท่ากับ 0.872 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพรรณนา สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) และสถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุการทำงานเฉลี่ย 15.25 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาประกาศนียบัตรพยาบาลเฉพาะทางเวชปฏิบัติทั่วไป ร้อยละ 63.46 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำวิจัย และไม่เคยมีประสบการณ์ในการนำเสนองานวิจัยร้อยละ 61.6 และ 91.16 ตามลำดับ ทั้งนี้ยังพบว่าส่วนใหญ่ไม่มีความสนใจที่จะทำวิจัยถึงร้อยละ 79.01 อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างยังประเมินว่ามีสมรรถนะด้านการวิจัยอยู่ในระดับกลาง ($\bar{x} = 54.94$, $SD = 9.38$) ซึ่งมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยสูงสุด ($\bar{x} = 3.05$, $SD = 0.65$) และสมรรถนะด้านความสามารถในการทำวิจัยต่ำที่สุด ($\bar{x} = 2.68$, $SD = 0.45$) โดยปัจจัยจิตใจและปัจจัยค้ำจุนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผู้รับผิดชอบหลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์นฤมล เอี่ยมณีกุล

* นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

*** รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

แบบขั้นตอนได้พบว่าความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ความรับผิดชอบ ประสบการณ์ในการนำเสนอผลงานวิจัย ความสนใจที่จะทำงานวิจัย และงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยกับค่าตอบแทนจากการทำวิจัย สามารถร่วมพยากรณ์สมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขได้ร้อยละ 55.3

ผลการศึกษามีข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขให้ดีขึ้น โดยผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาหน่วยงานควรกำหนดเป็นแผนงานหรือนโยบายให้บุคลากรได้รับความรู้เกี่ยวกับการวิจัย และส่งเสริมให้ทำผลงานวิจัยในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง ให้การสนับสนุนจัดสรรงบประมาณหรือจัดหาทุนวิจัย รวมทั้งมีค่าตอบแทนจากการทำวิจัยให้แก่พยาบาลสาธารณสุข เพื่อช่วยเพิ่มพูนสมรรถนะด้านการวิจัยให้แก่พยาบาลสาธารณสุข

คำสำคัญ: สมรรถนะด้านการวิจัย/ ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮอริชเบิร์ก/ พยาบาลสาธารณสุข

ABSTRACT

The purpose of this descriptive correlative research was to study factors influencing to research competency among public health nurses in the central region of Thailand. The sample were 362 public health nurses working for primary care units, and have more experience than 1 year. drawn from multi-stage random sampling. Data was collected by a set of self-administered questionnaires, and check by three experts person was a validity of 0.67 to 1.00. This part consists of personal factors about knowledge on research with a reliability of 0.767, motivator factors with a reliability of 0.757, hygiene factors with a reliability of 0.877, and research competency with a reliability of 0.872, were analyzed by descriptive statistics, Pearson's product moment correlation and stepwise multiple regression analysis.

The results showed that public health nurses rated their research competency at moderate level with mean score of 54.94 ± 9.38 . Motivating factors and hygiene factors were positively related with research competency at p -value <0.05 . The result from stepwise multiple regression analysis revealed that knowledge about the research, research responsibility, presenting research results experience, attention to research, and budgetary support altogether could predict research competency among public health nurses 55.3 %

The study recommend using research results could be used for policy driven to encourage research competency among public health nurses, especially, research knowledge and budgeting support.

Keywords: Research competency/ Two factor theory of herzburg/ Public health nurses.

บทนำ

การวิจัยนับว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา โดยสามารถนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัตของธรรมชาติและอารยะธรรมของโลก ซึ่งจากการเปลี่ยนแปลงนั้น พยาบาลสาธารณสุขผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานกับคนและสังคมในทุกมิติทางด้านสุขภาพ จึงควรปฏิบัติการทางการพยาบาลบนพื้นฐานความรู้ที่ใช้กระบวนการเชิงวิทยาศาสตร์ ผ่านกระบวนการสืบสวนอย่างมีเหตุผล และน่าเชื่อถือ (วิไลพรรณ สมบุญตันทน์, 2548) ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ นั่นคือการมีทักษะทางการวิจัย ซึ่งควรมีความสามารถในการใช้ระเบียบวิธีวิจัยสามารถนำเสนอโครงการวิจัยได้เหมาะสมกับประเด็นด้านจริยธรรม มีการติดตามวรรณกรรมวิจัยที่ทันสมัย สามารถประเมินผลงาน วิจัยเพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาลและสามารถทำการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาทางการพยาบาล จนเกิดเป็นการสร้างองค์ความรู้ทางการพยาบาลได้ (McMurray, 2001) แต่จากการรวบรวมงานวิจัยทางการพยาบาลของประเทศไทยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ในช่วงปี 2546-2555 พบว่ามีจำนวนงานวิจัยเฉลี่ย 91.8 เรื่องหรือไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปีทั้งนี้ผลงานวิจัยส่วนใหญ่ดำเนินการโดยสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 96 รองลงมาคือองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ร้อยละ 4 และไม่พบว่ามีผลงานวิจัยที่ผลิตจากหน่วยบริการปฐมภูมิ โดยไม่นับรวมการเข้าไปมีส่วนร่วมในการวิจัย ทั้งนี้ยังไม่มีแนวโน้มว่าผลผลิตงาน วิจัยจะมีจำนวนสูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2556) นอกจากนี้ ประกาย จิโรจน์กุล และจूरีรัตน์ กิจสมพร (2551) ได้ทำการทบทวนสถานการณ์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพในระบบบริการปฐมภูมิแต่ละภูมิภาค โดยสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

ปี พ.ศ.2545-2550 และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้นำจำนวนของงานวิจัยมาเทียบเป็นสัดส่วนต่อจำนวนพยาบาลสาธารณสุขในแต่ละภูมิภาคพบว่า ภาคกลางมีสัดส่วนที่ต่ำสุดเท่ากับ 0.004 จึงอาจจะทอนให้เห็นว่าการทำวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในภาคกลางอยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับการศึกษาของอดิญาณ์ ศรีเกษตริน (2553) ที่พบว่าพยาบาลในหน่วยบริการปฐมภูมิมีการปฏิบัติงานตามบทบาทด้านวิชาการ การวิจัยในพื้นที่และการนำเสนอผลงานวิชาการนวัตกรรมในระดับต่ำ และการศึกษาของวิลาวรรณ อุปรโคตร (2548) ยังพบว่า พยาบาลวิชาชีพในหน่วยปฐมภูมิไม่เคยปฏิบัติสมรรถนะด้านการวิจัยเบื้องต้นเลย ด้วยเหตุนี้ชี้ให้เห็นว่าพยาบาลในหน่วยบริการปฐมภูมิยังพร้อมต่อสมรรถนะด้านการวิจัย ซึ่งอาจส่งผลต่อคุณภาพบริการและไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานของหน่วยบริการปฐมภูมิได้

ดังนั้น หากพยาบาลสาธารณสุขได้ดำเนินการทำงานวิจัยจะทำให้เข้าใจปัญหาและความต้องการของบุคคล ครอบครัว ชุมชน ช่วยให้ข้อมูลสุขภาพที่ทันสมัยในการนำไปวางแผนปฏิบัติงาน ทำให้สามารถให้การรักษารักษาขั้นต้น เยี่ยมบ้าน ดำเนินโครงการเพื่อส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสุขภาพได้อย่างถูกต้อง ช่วยลดการนำประชาชนเข้าสู่การเจ็บป่วย ลดอัตราการกลับซ้ำ และภาวะแทรกซ้อนต่างๆ จากที่ประชาชนดูแลตนเองได้ดีขึ้น นอกจากนั้นยังช่วยตรวจสอบและประเมินผลการทำงานในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการทบทวนวรรณกรรมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ของพยาบาล พบว่าพยาบาลยังขาดความรู้และทักษะในระเบียบวิธีวิจัย ขาดความรู้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ขาดประสบการณ์การทำวิจัย มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการวิจัย ขาดแรงจูงใจ ขาดนโยบายการวิจัยที่ชัดเจน บรรยากาศในการทำ

วิจัยไม่ดี ไม่มีคณะบุคคลที่รับผิดชอบโดยตรง ไม่มีที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยงในการทำวิจัย (เพ็ญศรี กองสัมฤทธิ์, 2548) รู้สึกว่าตนเองไม่มีอำนาจพอที่จะนำผลจากการวิจัยมาเปลี่ยนแปลงวิธีการดูแลผู้ป่วย ขาดการส่งเสริมการวิจัยในองค์กร การเผยแพร่ผลงานวิจัยมีน้อย หน่วยงานที่ปฏิบัติงานไม่ได้รับวารสารที่เผยแพร่ผลงาน วิจัย ขาดแหล่งประโยชน์ที่เข้าถึงข้อมูลงานวิจัย ผลงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษเข้าใจยาก ขาดโอกาสแลกเปลี่ยนความเห็นกับผู้ที่มีความรู้ในการวิจัยมีคิดว่าการวิจัยเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก ก่อให้เกิดความเครียด ไม่มีเวลาทำวิจัย ขาดขวัญกำลังใจ และต้องใช้เงินส่วนตัวทำวิจัย Institute de Salud Carlos III. (2005) ได้ชี้ให้เห็นว่า การมีงบประมาณและนโยบายในการทำวิจัย มีที่ปรึกษาและทีมในการทำวิจัยเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการผลิตผลงานวิจัย

จากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าส่วนใหญ่ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจมาเป็นกรอบแนวคิดเพื่อศึกษาการปฏิบัติการวิจัยของพยาบาลหรือการนำผลการวิจัยไปใช้ ซึ่งจะแยกการศึกษาระหว่างการปฏิบัติการวิจัยกับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ออกจากกัน ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญในการศึกษานี้จึงทำการศึกษาเพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการวิจัยทั้งการปฏิบัติการวิจัยและการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของพยาบาลสาธารณสุข โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮร์ซเบิร์ก (Herzberg et al., 1959) ที่มีแนวคิดว่าหากบุคคลมีแรงจูงใจสูงจะมีโอกาสที่จะปฏิบัติหรือแสดงออกถึงสมรรถนะความสามารถของตนได้มากขึ้น ขึ้นอยู่กับ 2 ปัจจัย คือปัจจัยจูงใจ (Motivator Factors) ซึ่งเป็นปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจในการทำงาน และปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) ที่เป็นปัจจัยป้องกันการเกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน

โดยผลการศึกษาในครั้งนี้คาดว่าจะสามารถนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับหน่วยงานที่

เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ส่งเสริมพัฒนาและปรับปรุงสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาล ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาตนเองและเกิดการสร้างเอกลักษณ์ต่อวิชาชีพพยาบาลให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง
3. เพื่อศึกษาตัวแปรที่ร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีสองปัจจัย (Two factors theory) ของเฮร์ซเบิร์ก (Herzberg et al., 1959) โดยนำปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีต่อสมรรถนะด้านการวิจัย นั่นคือปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุการทำงาน ภาระงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำวิจัย ประสบการณ์ในการนำเสนอผลงานวิจัย ความสนใจที่จะทำงานวิจัย การได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัยใน 1 ปีที่ผ่านมา และความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ปัจจัยจูงใจ ได้แก่ ความสำเร็จในการทำวิจัย การได้รับการยอมรับในการทำวิจัย โอกาสก้าวหน้าในการทำงานจากการทำงานวิจัย ความรับผิดชอบและทัศนคติต่อการวิจัย ปัจจัยค้ำจุน ได้แก่ นโยบายและการบริหารองค์กร การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา สภาพแวดล้อมในการทำงาน และงบประมาณที่สนับสนุนการทำวิจัยและค่าตอบแทนจากการทำวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงหาความสัมพันธ์ (Correlative study) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ในระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2558 - วันที่ 15 พฤษภาคม 2558 ประชากร คือ พยาบาลสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิเขตภาคกลาง กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิอย่างน้อย 1 ปี ไม่อยู่ในระหว่างการลาหรือไปราชการ และให้ความร่วมมือในการวิจัย คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรการประมาณขนาดตัวอย่างเมื่อทราบจำนวนประชากร (Daniel, 2009) จำนวน 306 คน และทำการเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยไม่สามารถติดต่อโดยตรงอีกร้อยละ 30 เพื่อป้องกันสูญหายหรือไม่ครบถ้วนของข้อมูลรวมทั้งหมด 447 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยแบ่งตามเขตการตรวจราชการ 5 เขต แล้วสุ่มเลือกจังหวัดแต่ละเขตแล้วจึงแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของทั้ง 5 เขต 5: 3: 5: 6: 4 ตามลำดับ และสุ่มตัวอย่างด้วยระบบด้วยคอมพิวเตอร์จากบัญชีรายชื่อจนได้รายชื่อครบ 447 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยคำถามส่วนบุคคล ได้แก่ อายุการทำงาน ภาระงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานวิจัย ประสบการณ์ในการนำเสนองานวิจัย ความสนใจที่จะทำงานวิจัยและการได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับกรวิจัยใน 1 ปีที่ผ่านมา โดยมีลักษณะคำถามแบบปลายปิด และแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการวิจัยซึ่งเป็นข้อคำถามประเมินการรับรู้และความคิดเห็นต่อความรู้ที่ตนเองมี มีเนื้อหาครอบคลุมถึงความสำคัญ นโยบายเกี่ยวกับการวิจัย ระเบียบวิธีการวิจัย และการใช้ประโยชน์จาก

งานวิจัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 14 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะด้านการวิจัย เป็นข้อคำถามประเมินการรับรู้และความคิดเห็นต่อปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการดำเนินงานวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg (Herzberg et al., 1959) เป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับจำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วย ปัจจัยจูงใจ 30 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ความสำเร็จในงานวิจัย 5 ข้อ การได้รับการยอมรับในการทำวิจัย 5 ข้อ โอกาสก้าวหน้าในการทำงานจากการทำวิจัย 5 ข้อและทัศนคติต่อการวิจัย 10 ข้อ และปัจจัยค้ำจุน 20 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ นโยบายและการบริหารองค์กร 5 ข้อ ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา 5 ข้อ สภาพแวดล้อมในการทำงาน 5 ข้อและงบประมาณที่สนับสนุนการทำวิจัยและค่าตอบแทนจากการทำวิจัย 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามสมรรถนะด้านการวิจัย เป็นข้อคำถามประเมินการรับรู้และความคิดเห็นต่อสมรรถนะด้านการวิจัยของตนเอง แบ่งเป็น 3 ด้านคือ ความสามารถในการทำวิจัย ความสามารถในการมีส่วนร่วมในการวิจัยและความสามารถในการประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีการประเมินแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับจำนวน 20 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้ง 3 ส่วน ไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านปฏิบัติการพยาบาล, ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการพยาบาลและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทางการพยาบาล รวมจำนวน 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขทดลองใช้กับพยาบาลสาธารณสุขที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

วิเคราะห์หาความเที่ยงโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ในข้อคำถามด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเท่ากับ 0.767 ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะด้านการวิจัยในส่วนของปัจจัยจิตใจเท่ากับ 0.757 ส่วนของปัจจัย คำจูนเท่ากับ 0.877 และส่วนที่ 3 แบบสอบถามสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.872

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เลขที่ MUPH2014/198 จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จึงดำเนินการส่งแบบสอบถามพร้อมด้วยเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย หนังสือยินยอมตนให้ทำการวิจัยและของเอกสารเปล่าจำหน่ายถึงผู้วิจัยติดอาคารแสดมภ์เรียบร้อยจำนวน 2 ซอง ถึงกลุ่มตัวอย่าง 447 ชุด โดยในเอกสารจะชี้แจงรายละเอียด ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและส่งกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยของเอกสารจำหน่ายของถึงผู้วิจัย ของที่หนึ่งแนบหนังสือยินยอมตนให้ทำการวิจัยและของที่ 2 แนบบแบบสอบถามที่ตอบข้อคำถามเรียบร้อยเพื่อป้องกันการเชื่อมโยงข้อมูลการตอบแบบสอบถามของผู้เข้าร่วมการวิจัย หากได้รับการตอบกลับไม่ครบตามเกณฑ์ ผู้วิจัยจะทำการส่งแบบสอบถามซ้ำเป็นครั้งที่ 2 ทั้งหมดและระบุข้อความขอโทษหากผู้รับตอบกลับมาแล้วด้วย จนได้รับแบบสอบถามกลับคืนจนครบ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติพรรณนาเพื่อแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยจิตใจและปัจจัยคำจูนต่อสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุข และใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) หาปัจจัยพยากรณ์สมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุข โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับทั้งหมด 369 ฉบับ ตรวจสอบมีความสมบูรณ์ทั้งหมด 362 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.89 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลางส่วนใหญ่มีอายุการทำงานเฉลี่ย 15.25 ปี ภาระงานมีประชากรในพื้นที่รับผิดชอบต่อจำนวนพยาบาลในหน่วยบริการเฉลี่ย 3,648 คนต่อพยาบาล 1 คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาประกาศนียบัตรการพยาบาลเฉพาะทางเวชปฏิบัติ ร้อยละ 63.46 มากกว่าครึ่งไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยถึงร้อยละ 61.6 ซึ่งคนที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยส่วนใหญ่เป็นผู้ร่วมทำวิจัยร้อยละ 86.33 และร้อยละ 91.16 ไม่เคยมีประสบการณ์การนำเสนองานวิจัย โดยคนที่มีประสบการณ์ส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอบนเวทีในการประชุมทางวิชาการ ร้อยละ 37.5 นอกจากนี้ ร้อยละ 79.01 ไม่สนใจที่จะทำวิจัยเนื่องจากไม่มีเวลา มี ภาระงานมาก ร้อยละ 52.53 ขาดความรู้และประสบการณ์อีก ร้อยละ 30.51 ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัยใน 1 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 86.19 และประเมินว่าตนเองมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยอยู่ในระดับกลางร้อยละ 85.36

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำวิจัย ประสบการณ์การนำเสนอผลงานวิจัย ความสนใจที่จะทำวิจัย การได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัยใน 1 ปีที่ผ่านมาและความรู้เกี่ยวกับการวิจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r) เท่ากับ 0.197, 0.174, 0.336, 0.124, 0.108 และ 0.694 ตามลำดับ ส่วนอายุการทำงานและภาระงานไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลางที่ระดับ 0.05

ปัจจัยจิตใจ ได้แก่ ความสำเร็จในการทำวิจัย การได้รับการยอมรับในการทำวิจัย ความก้าวหน้าในงานจากการวิจัย ความรับผิดชอบและด้านทัศนคติต่อการวิจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.366, 0.305, 0.493 และ

ปัจจัยค้ำจุน ได้แก่ นโยบายและการบริหารองค์กร การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา สภาพแวดล้อมในการทำงาน และงบประมาณที่

สนับสนุนการทำวิจัยและค่าตอบแทนจากการทำวิจัยมีความสัมพันธ์ทางบวก กับสมรรถนะด้านการวิจัย ของพยาบาลสาธารณสุข ในเขตภาคกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.372, 0.324, 0.442 และ 0.356 ตามลำดับ

สมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง โดยรวมอยู่ในระดับกลาง $\bar{x} = 54.94$, $SD = 9.38$ โดยความสามารถในการประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความสามารถในการมีส่วนร่วมการทำวิจัยและด้านความสามารถในการทำวิจัย

เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่าความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ความรับผิดชอบ ประสบการณ์ในการนำเสนอผลงานวิจัย ความสนใจที่จะทำงานวิจัยและงบประมาณที่สนับสนุนการทำวิจัยและค่าตอบแทนจากการทำวิจัยสามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลางได้ ร้อยละ 55.3

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนระหว่างปัจจัยที่มีความสามารถในการทำนายสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลางด้วยวิธี Stepwise (แบบลำดับขั้น)

ตัวแปร	R ² - Change	b	beta	t	p-value
ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย	0.482	0.651	0.541	12.524	<0.001
ความรับผิดชอบ	0.516	0.239	0.197	4.702	<0.001
ประสบการณ์ในการนำเสนอผลงานวิจัย	0.532	0.301	0.156	3.951	<0.001
ความสนใจที่จะทำงานวิจัย	0.541	-0.164	-0.122	-3.157	0.002
งบประมาณที่สนับสนุนการทำวิจัยและ ค่าตอบแทนจากการทำวิจัย	0.553	0.123	.123	3.139	0.002

Constant = -0.052, R² = 0.553, F = 88.208

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยในพยาบาลสาธารณสุขกลุ่มตัวอย่าง พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่าง มีระดับของสมรรถนะด้านการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับกลาง ($\bar{x}=54.94$, $SD = 9.38$) โดยมีความสามารถในการทำวิจัยเฉลี่ยที่ ($\bar{x}=42.95$, $SD =7.29$) จัดอยู่ในระดับกลางระดับกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของมุกดา นาผล (2553) ที่พบว่าทักษะด้านการวิจัยของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลศูนย์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในระดับปานกลางและการศึกษาของวิริยา วิจารณ์ท์ (2556) ที่พบว่าทักษะเกี่ยวกับการทำวิจัยพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 17 อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน จึงอาจกล่าวได้ว่าความสามารถที่ปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่วนั้นเกิดมาจากพื้นฐานทางความรู้และผ่านการฝึกปฏิบัติและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอความสามารถในการทำวิจัยนั้นเป็นสิ่งที่สั่งสมจากความรู้ ยิ่งรวมถึงการเคยผ่านการทำวิจัยที่สำเร็จมาก่อน (เทื่อน ทองแก้ว, 2552) แต่จากศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่ ร้อยละ 61.60 ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยและไม่เคยได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัยใน 1 ปีที่ผ่านมาอีกร้อยละ 86.19 ซึ่งเหตุนี้อาจส่งผลให้พยาบาลสาธารณสุขประเมินว่าตนเองมีความสามารถในการทำวิจัยอยู่ในระดับกลางและยังพบว่าความสามารถที่ใช้สถิติในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลนั้นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x} = 1.96$, $SD = 0.79$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปรารถนา อเนกปัญญากุล (2556) ที่พบว่าบุคลากรคณะแพทยศาสตร์มีความรู้ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในงานวิจัยน้อยที่สุด ทั้งนี้การทำงานวิจัยได้สำเร็จนั้นผู้วิจัยต้องมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบวิธีการวิจัยตลอดจนทักษะในการใช้สถิติและโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์งานวิจัยจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะที่เพียงพอจึงอาจเป็นเรื่องยากสำหรับผู้ที่ไม่ม่ประสบการณ์ในงานวิจัยหรือมีประสบการณ์เพียงเล็กน้อย (บุญใจ ศรีสถิตยน์รากูร, 2553) สำหรับความสามารถในการมีส่วนร่วมการทำวิจัยอยู่ในระดับกลาง ($\bar{x} = 5.92$, $SD = 1.39$) และพบว่ากลุ่มตัวอย่างสามารถเป็นผู้นำทีมงานวิจัยได้มีคะแนนเฉลี่ยในระดับต่ำ ($\bar{x} = 2.44$, $SD = 0.70$) สอดคล้องกับการศึกษาของวิริยา วิจารณ์ท์ (2556) ที่พบว่าพยาบาลสามารถเป็นผู้นำด้านงานวิจัยทางการพยาบาลได้มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าจากภาระงานที่หนักในแต่ละงานที่ต้องรับผิดชอบนั้น ทำให้พยาบาลไม่มีเวลาทำงานวิจัยและขาดการได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัย อาจทำให้เกิดความไม่มั่นใจที่จะเป็นผู้นำทีมวิจัยได้ ส่วนใหญ่ที่ทำได้คือ การมีส่วนร่วม ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัย และสุดท้ายความสามารถในการประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับกลาง ($\bar{x} = 6.10$, $SD = 1.31$) โดยมีการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.36$, $SD = 0.75$) แต่ไม่สามารถดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยได้อย่างถูกต้องซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x} = 2.74$, $SD = 0.69$) อาจกล่าวได้ว่าพยาบาลสาธารณสุขยังมีความคิดเห็นที่ดีที่จะนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน แต่ยังขาดความมั่นใจต่อการดำเนินงานตามระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความผิดพลาดหากมีการนำไปประยุกต์ใช้จริง

2. ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยจิตใจและปัจจัยค้ำจุน มีความสัมพันธ์ต่อสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลางดังนี้

อายุการทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุข สอดคล้องกับการศึกษาของพัชรา เปรมปราณี (2551) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา งานประจำสู่งานวิจัยของพยาบาลวิชาชีพ จึงกล่าวได้ว่าจำนวนปีในการทำงานไม่ได้เป็นตัวชี้วัดว่าคนที่ทำงานนานกว่าจะมีความสามารถในการวิจัยสูงตามด้วย เนื่องจากการวิจัยเกิดจากการเรียนรู้ ความพยายามและลงมือปฏิบัติจริง ดังนั้นแม้จะมีอายุมากขึ้น สำเร็จการศึกษาและปฏิบัติงานมานาน แต่ไม่ลงมือปฏิบัติจึงพร้อมต่อสมรรถนะด้านการวิจัยได้

ภาระงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุข ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ บุญยาพร ฉิมพลอย (2554) ที่พบว่าภาระงานและงานที่ต้องรับผิดชอบ ที่มีมากนั้นทำให้ไม่สามารถทำงานวิจัยได้ จึงกล่าวได้ว่าหากพยาบาลสาธารณสุขมีความสนใจในงานวิจัยแล้ว จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงานวิจัยเพื่อค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ตามที่ตนเองสนใจ ส่งผลให้เกิดสมรรถนะด้านการวิจัยเพิ่มขึ้น (นิภา ศรีโพธิ์โรจน์, 2556) จนสามารถดำเนินการควบคู่ไปพร้อมกับการทำงานได้

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุข ในเขตภาคกลาง ($r = 0.197$, $p\text{-value} < 0.001$) สอดคล้องกับการศึกษาของมุกดา นามผล (2553) ที่พบว่าระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ ($r = 0.485$, $p\text{-value} < 0.001$) ซึ่งอธิบายได้ว่าเมื่อผู้วิจัยได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรี จนถึงระดับปริญญาเอก นั้นจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับศาสตร์ทางการพยาบาลและระเบียบวิธีวิจัยที่มากขึ้น สามารถเข้าใจปัญหา คิติวิเคราะห์อย่างมี

เหตุผล และเข้าใจในการทำวิจัย เกิดทักษะด้านวิจัยมากขึ้น (บุญใจ ศรีสถิตยน์ราษฎร์, 2553) จนมีความสามารถและมั่นใจในการทำวิจัย

ประสบการณ์ในการทำวิจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง ($r = 0.174$, $p\text{-value} < 0.001$) สอดคล้องกับการศึกษาของมุกดา นามผล (2553) ที่พบว่าประสบการณ์ด้านการวิจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับสมรรถนะด้านการวิจัย กล่าวได้ว่าผู้ที่เคยผ่านประสบการณ์จะมองปัญหา ทำความเข้าใจเรียนรู้ปัญหาต่างๆ ได้ถูกต้อง การสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้้อย่างเป็นระบบและชัดเจนขึ้น นำไปสู่การแก้ปัญหาที่จะเปลี่ยนแปลงหน่วยงานให้ดีขึ้น (ประณีต ส่งวัฒนา, 2552) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติโดยตรงจะช่วยพัฒนาตนเองและเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

ประสบการณ์ในการนำเสนอผลงานวิจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง ($r = 0.336$, $p\text{-value} < 0.001$) สอดคล้องกับการศึกษาของมุกดา นามผล (2553) ที่พบว่า การนำเสนอผลงาน วิจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัย จึงกล่าวได้ว่าการนำเสนอและแสดงผลงานวิจัยไม่เพียงแต่จะทำให้ผู้นำเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือมีการพัฒนาทักษะการสื่อสารในที่ชุมชนเท่านั้น แต่ยังได้รับความรู้ใหม่ๆ มีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้งานวิจัยมีความก้าวหน้าและเข้มแข็งยิ่งขึ้น ทำให้เกิดการพัฒนาความสามารถด้านการวิจัยหรือเกิดแนวคิดที่จะนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ เสริมสร้างความมั่นใจที่จะทำงานวิจัย

ความสนใจที่จะทำงานวิจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง ($r = 0.124$, $p\text{-value} = 0.018$) สอดคล้องกับแนวคิดของ McCormick & Ligen (1985) ที่กล่าวว่าความสนใจเป็นปัจจัยด้านบุคคลซึ่งอยู่ในภายในที่ผลักดันให้แต่ละบุคคลแสดงความสามารถออกมา ความชอบค้นคว้า ช่างสังเกต กระตือรือร้นที่จะทำงานวิจัยเพื่อหาความรู้ใหม่ๆ ที่ตนเองสนใจ จึงกล่าวได้ว่าความสนใจหรือความต้องการทำงานที่ตนเองสนใจถือเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จในงานมากกว่าบุคคลที่ไม่สนใจ

การได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัย ใน 1 ปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุข ในเขตภาคกลาง ($r = 0.108$, $p\text{-value} < 0.04$) สอดคล้องกับการศึกษาของมุกดา นามล (2553) ที่พบว่า การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับสมรรถนะด้านการวิจัย กล่าวได้ว่า ผู้ที่ทำงานวิจัยเมื่อมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย แล้วควรได้รับการฟื้นฟู และฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความมั่นใจ และสามารถพัฒนางาน หากมีความคุ่นเคยจะทำให้คิดว่างานวิจัยไม่ยาก ทำให้เกิดการทํางานวิจัยขึ้น

ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง ($r = 0.694$, $p\text{-value} < 0.001$) สอดคล้องกับการศึกษาของมุกดา นามล (2553) ที่พบว่า พยาบาลวิชาชีพมีการรับรู้ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือพยาบาลส่วนใหญ่ มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยจากการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าปริญญาตรีซึ่งจะเน้นความรู้พื้นฐาน ซึ่ง

ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเป็นปัจจัยสำคัญในการทํางานวิจัยซึ่งต้องมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะจบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรการพยาบาลเฉพาะทางเวชปฏิบัติหลักสูตรก็ไม่ได้เน้นในเรื่องของการดำเนินการวิจัยดังนั้นความรู้ที่มีเกี่ยวกับการวิจัยจึงเป็นความรู้พื้นฐานที่ได้รับมาในระดับปริญญาตรีเท่านั้น

ปัจจัยจูงใจทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง เป็นไปตามสมมติฐานและสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg et al., 1959) อภิปรายดังนี้

ปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จในการทํางานวิจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง ($r = 0.366$, $p\text{-value} < 0.001$) สอดคล้องกับการศึกษาของดารพร รักหน้าที่ (2548) ที่พบว่าปัจจัยด้านความสำเร็จในงานมีอิทธิพลต่อสมรรถนะของพยาบาล ซึ่งนับว่าเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคล และหากพยาบาลสาธารณสุขเคยทํางานวิจัยได้สำเร็จแล้วนั้นจะมีความรู้สึกภาคภูมิใจว่าตนเองสามารถทํางานวิจัยได้ เป็นข้อมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.06$, $SD = 0.71$) และหากเคยประสบความสำเร็จในการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานสักครั้งแล้วก็จะรู้สึกมั่นใจในการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยในครั้งต่อไป ($\bar{x} = 3.67$, $SD = 0.67$) สอดคล้องกับการศึกษาของ พรารณา อเนกปัญญากุล (2557) ที่พบว่าความสำเร็จของงานวิจัยในครั้งก่อนเป็นแรงผลักดันในการทํางานวิจัยในบุคลากรคณะแพทยศาสตร์ จึงกล่าวได้ว่าบุคคลที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ เอาใจใส่ต่อการทํางานวิจัยตามที่ตั้งเป้าหมายของตนเอง จนนำไปสู่ความสำเร็จในงานได้

ปัจจัยจูงใจด้านการได้รับการยอมรับในการทำวิจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง ($r = 0.347$, $p\text{-value} < 0.001$) สอดคล้องกับการศึกษาของ Chan (2009) ที่พบว่า พยาบาลคิดว่าตนเองไม่มีอำนาจเพียงพอที่จะนำผลงานมาปรับใช้หรือเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติงาน ซึ่งแสดงถึงการขาดการยอมรับจากผู้อื่น และความคาดหวังที่จะได้รับการยอมรับ การเห็นคุณค่าหรือให้ความสำคัญจากผู้อื่นต่อตนเอง จึงพร้อมที่จะทำเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งนั้น และหากได้รับการยอมรับว่าตนเองมีความสามารถที่สูงกว่าผู้อื่นเช่นการได้รับหน้าที่เป็นที่ปรึกษาได้นั้นจะยิ่งส่งเสริมความรู้สึกว่ามีคุณค่าเพียงพอที่จะกระตุ้นให้ทำวิจัยเพิ่มขึ้น

ปัจจัยจูงใจด้านความก้าวหน้าในงานจากการทำวิจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง ($r = 0.305$, $p\text{-value} < 0.001$) พบว่า หากมีความสามารถด้านการวิจัยจะช่วยให้มีโอกาสโยกย้ายสายงานที่ดีกว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.06$, $SD = 0.77$) รองลงมาคือจะมีโอกาสในการเข้ารับการอบรม การประชุมวิชาการสูงกว่าผู้อื่น ($\bar{x} = 2.84$, $SD = 0.63$) อธิบายได้ว่าการทำวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพงานจากการวิจัยส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าในชีวิตการทำงานที่ทุกคนล้วนต้องการ การเพิ่มโอกาสในงานต่างๆ หรือการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ที่ดี สอดคล้องกับการศึกษาของปรารธนา อเนกปัญญากุล (2557) ที่พบว่าความก้าวหน้าในงานจากการทำวิจัยอยู่ในระดับต่ำ และเสนอนำผลงานวิจัยมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบได้

ปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง ($r = 0.493$, $p\text{-value} < 0.001$) กล่าวคือหากได้ รับมอบหมาย

งานให้ดำเนินการใดๆ แล้วนั้นผู้ที่ถูกมอบหมายงานจะดำเนินงานตามหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบอย่างเต็มที่จนสำเร็จตามเวลา ดังข้อคำถามเมื่อหน่วยงานได้มอบหมายให้ท่านทำงานวิจัย ท่านทุ่มเทให้การทำวิจัยอย่างเต็มที่จึงเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.96$, $SD = 0.79$) สอดคล้องกับการศึกษาของ ซอลดา วิชัยพานิชย์(2554) ที่พบว่าลักษณะงานที่รับผิดชอบมีผลต่อการทำงานวิจัยและหากได้รับมอบหมายแล้วนั้นจะดำเนินงานตามหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบอย่างเต็มที่จนสำเร็จ จึงกล่าวได้ว่าหากพยาบาลสาธารณสุขได้รับมอบหมายให้ทำงานวิจัยก็จะสามารถปฏิบัติให้สำเร็จตามเวลาจนเกิดผลงานที่ดีและมีคุณภาพ

ปัจจัยจูงใจด้านทัศนคติต่อการทำวิจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง ($r = 0.694$, $p\text{-value} < 0.001$) สอดคล้องกับการศึกษาของทิพย์วัลย์ ศรีพรม (2554) พบว่าทัศนคติต่อการทำวิจัยเป็นลักษณะส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลทางอ้อมสูงสุดในโมเดลต่อตัวแปรแรงจูงใจในการทำวิจัย และการศึกษาของ ปรารธนา อเนกปัญญากุล (2557) ที่พบว่าทัศนคติต่อการวิจัยของบุคลากรคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวรโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีทั้งที่มองว่าคนที่ทำงานวิจัยเป็นคนหาความทุกข์ใส่ตัวและทำให้ประสิทธิภาพงานอื่นลดลง และส่วนใหญ่จะนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปปรับใช้ต่อไป ทั้งนี้พยาบาลสาธารณสุขยังเชื่อว่าผลงานวิจัยเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาวิชาชีพจึงมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.02$, $SD = 0.62$) จึงกล่าวได้ว่าพยาบาลสาธารณสุขยังมีทัศนคติที่ดีต่อการทำวิจัย เห็นว่าการทำวิจัยเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ ซึ่งจะทำให้เกิดเป็นแรงจูงใจที่จะทำและผลิตงานวิจัยได้

ปัจจัยค้ำจุน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลางซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานและสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีสองปัจจัยของเฮร์ซเบิร์ก (Herzberg et al., 1959) อภิปรายดังนี้

ปัจจัยค้ำจุนด้านนโยบายและการบริหารองค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = 0.372$, $p\text{-value} < 0.001$) สอดคล้องกับการศึกษาของฐิติพร จิตตวัฒน์, สุรัตน์ ไชยชมภูและสุรัตน์ ไชยชมภู (2556) ที่ศึกษาสภาพการบริหารงานด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพาที่พบว่า แม้มีการกำหนดนโยบายการวิจัย อยู่ในระดับมากแต่เนนโยบายและแผนการวิจัยยังไม่มีประสิทธิภาพ จึงต้องพัฒนาและปรับปรุง โดยมีการติดตามและประเมินผลความสำเร็จของแผนอย่างจริงจัง กล่าวได้ว่าหน่วยงานที่มีโครงสร้างนโยบายที่ดีในงานด้านการวิจัย จะส่งผลให้มีการทำวิจัยและมีสมรรถนะการวิจัยเพิ่มขึ้น

ปัจจัยค้ำจุนด้านการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = 0.324$, $p\text{-value} < 0.001$) สอดคล้องกับการศึกษาของ มุกดา นามผล (2553) พบว่าการสนับสนุนจากผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัย อธิบายได้ว่าผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชามีส่วนสำคัญที่จะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความตั้งใจของผู้ใต้บังคับบัญชาให้ผลิตงานวิจัย ทั้งการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนประสานความร่วมมือทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมให้นำผลการวิจัยไปใช้ในการหรือการพัฒนาคุณภาพบริการ ดังนั้นผู้บริหารควรพิจารณา

หากกลยุทธ์ในการสนับสนุนให้พยาบาลมีการเกี่ยวข้องกับกรวิจัย เพื่อให้พยาบาลมีสมรรถนะด้านการวิจัยเพิ่มขึ้น

ปัจจัยค้ำจุนด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = .442$, $p\text{-value} < 0.001$) ซึ่งสภาพแวดล้อมและเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย มีการจัดหาที่เลี้ยงให้คำปรึกษาด้านการวิจัย หรือการจัดสรรเวลาให้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยได้ สอดคล้องกับการศึกษาของมุกดา นามผล (2553) ที่พบว่า การสนับสนุนด้านทรัพยากรมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับสมรรถนะด้านการวิจัยและการศึกษาของฐิติพร ตันติศรียานุรักษ์ (2548) พบว่าปัจจัยด้านบรรยากาศการวิจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำวิจัยของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จึงอาจกล่าวได้ว่าหากหน่วยงานมีทรัพยากรที่เพียงพอ มีการสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้พยาบาลปฏิบัติงานด้านการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้มีสมรรถนะด้านการวิจัยเพิ่มขึ้น

ปัจจัยค้ำจุนด้านงบประมาณที่สนับสนุนการทำวิจัยและค่าตอบแทนจากการทำวิจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = 0.356$, $p\text{-value} < 0.001$) กล่าวได้ว่า หากได้รับเงินงบประมาณหรือค่าตอบแทนจากการทำวิจัยที่เหมาะสมและเพียงพอจะทำให้การทำวิจัยเป็นไปด้วยความสะดวกและราบรื่น สอดคล้องกับการศึกษาของปรารถนา อเนกปัญญากุล (2557) ที่พบว่าหน่วยงานมีส่วนจัดหาเงินทุนอุดหนุนการทำวิจัยจากภายนอกและการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการ

เผยแพร่อยู่ในระดับต่ำจึงส่งผลต่อการทำวิจัยในบุคลากรคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงกล่าวได้ว่าหากงบประมาณที่สนับสนุนหรือค่าตอบแทนจากการทำวิจัย ไม่เพียงพอจะส่งผลให้พยาบาลขาดกำลังใจ ไม่สามารถที่จะทำการวิจัยได้

3. การคัดเลือกตัวแปรปัจจัยที่ร่วมพยากรณ์สมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) จากตัวแปรอิสระ 17 ตัวที่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นกับสมรรถนะด้านการวิจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่ามี 5 ตัวแปรที่ความสามารถทำนายสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุข ได้แก่ ตัวแปรตัวที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการวิจัยมากที่สุด 0.541 กล่าวคือพยาบาลที่มีความรู้ ยิ่งมีความรู้สูงก็จะมีสมรรถนะด้านการวิจัยที่สูง ดังการศึกษาของศุภจริย์ เมื่อสุริยา (2549) ที่พบว่าความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเป็นปัจจัยสำคัญ หากต้องเกี่ยวข้องกับการวิจัยผู้นั้นจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยนอกจากนี้ยังต้องมีความรู้ในศาสตร์ที่จะทำวิจัยเป็นอย่างดีด้วย ตัวแปรที่ 2 ปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการวิจัยรองลงมาเท่ากับ 0.197 ซึ่งหากพยาบาลได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานใดแล้วนั้นทำงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบรวมถึงงานวิจัย ดังที่ นพวรรณ รื่นแสง, เบญจมาศ เป็นบุญ และ วรวรรณ สโมรสสุข (2555) พบว่าความคิดเห็นด้านลักษณะงานวิจัยเป็นงานที่ต้องมีความรับผิดชอบสูงมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด ตัวแปรที่ 3 ประสิทธิภาพในการนำเสนอผลงานวิจัยเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการวิจัย ซึ่งการนำเสนอผลงานวิจัยถือเป็นการเผยแพร่

ผลงานวิจัยของตนเอง เปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และได้มุมมองแนวคิดที่จะสร้างผลงานต่อไป ตัวแปรที่ 4 ความสนใจที่จะทำวิจัยเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการวิจัย การมีความสนใจ กระตือรือร้นที่จะทำงานวิจัยจะทำให้เกิดการค้นคว้าหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับงานวิจัยได้ ดังที่ McCormick & Ligen (1985) ได้กล่าวว่าความสนใจเป็นปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งอยู่ภายในที่ผลักดันให้บุคคลแสดงความสามารถออกมา ตัวแปรที่ 5 ปัจจัยค้ำจุนด้านการได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัยและค่าตอบแทนจากการทำวิจัย เป็นตัวแปรสุดท้ายที่คิดเข้ามาทำนายสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขเท่ากับ 0.123 การทำวิจัยที่จะดำเนินไปด้วยความราบรื่นควรมีการเงินสนับสนุนหรือจัดให้มีทุนวิจัยและการให้ค่าตอบแทนจากการทำวิจัยที่เหมาะสม เกิดขวัญและกำลังใจที่จะช่วยให้มีการทำวิจัยเพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลาง คือ ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ความรับผิดชอบ ประสิทธิภาพในการนำเสนอผลการวิจัย ความสนใจที่จะทำงานวิจัย และงบประมาณที่สนับสนุนการทำวิจัยและค่าตอบแทน โดยทั้ง 5 ตัวแปรนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขในเขตภาคกลางได้ร้อยละ 55.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงว่ายังมีปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขที่ไม่ได้นำมาศึกษาในครั้งนี้ก็ร้อยละ 44.7 จึงควรมีการศึกษาวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรกำหนดแผนงานหรือจัดโครงการอย่างชัดเจน เพื่อให้มีการทำงานวิจัย ซึ่งต้องสนับสนุนให้พยาบาลสาธารณสุขได้รับการฟื้นฟูความรู้และพัฒนาทักษะเกี่ยวกับการวิจัย จัดให้เข้ารับการอบรมด้านการวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้พยาบาลสาธารณสุขเกิดความมั่นใจที่จะทำงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปใช้ได้ดียิ่งขึ้น

2. ควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่องานวิจัยตั้งแต่ในระดับปริญญาตรี และฝึกในการทำงานวิจัยหรือนำผลการวิจัยใช้ในระหว่างการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ โดยมีอาจารย์หรือพี่เลี้ยงช่วยชี้แนะ ซึ่งเมื่อจบมาปฏิบัติงานจริงจะเกิดความตระหนักเห็นคุณค่า มีความคุ้นชินจนเป็นหนึ่งในบทบาทของพยาบาล ส่งผลให้มีความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานวิจัยและต่อวิชาชีพพยาบาล

3. ควรจัดสรรงบประมาณ เงินสนับสนุนหรือจัดหาทุนจากภายนอก เพื่อสนับสนุนในการทำงานวิจัย รวมทั้งจัดสรรทรัพยากรทั้งทางด้านบุคคล ได้แก่ จัดหาที่ปรึกษางานวิจัย พี่เลี้ยงช่วยในการทำงานวิจัย และสภาพแวดล้อม ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำวิจัย จัดเวลาในการค้นคว้าหรือทำวิจัย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานวิจัยเพิ่มขึ้น นำไปสู่การพัฒนาองค์กรและวิชาชีพต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุขเชิงคุณภาพโดยศึกษาเปรียบเทียบในกลุ่มที่ทำและไม่ทำงานวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและวิเคราะห์อุปสรรคในการปฏิบัติสมรรถนะด้านการวิจัย เพื่อหาแนวทางส่งเสริมสนับสนุนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรมีการพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลสาธารณสุข โดยใช้การประเมินในรูปแบบต่างๆ นอกเหนือจากการประเมินตนเอง เช่น การใช้แบบทดสอบที่วัดความรู้จริง เพื่อให้แบบประเมินมีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ฐิติพร จิตตวัฒน์, สุรัตน์ ไชยชมพู และสุรัตน์ ไชยชมพู. (2556). สภาพการบริหารงานด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 9(2), 151-16.
- เทียน ทองแก้ว. (2552). *สมรรถนะ(Competency) หลักการและแนวปฏิบัติ*. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2555 จาก <http://www.competency.mju.ac.th>
- บุญใจ ศรีสถิตย์นรากร. (2553). *ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยทางพยาบาลศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: ยูแอนด์ ไอ อินเตอร์มีเดีย.
- ประกาย จิโรจน์กุล และจรัสรัตน์ กิจสมพร. (2551). *การทบทวนสถานการณ์งานวิจัยด้านสมรรถนะของบุคลากรสาธารณสุขในหน่วยบริการปฐมภูมิ*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- ประณีต ส่งวัฒนา. (2552) สถานภาพและทิศทางวิจัยทางการพยาบาล:มุมมองจากประสบการณ์. *วารสารมหา วิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 1(1), 21-27.
- ประกาย ล้อมประสูตร, จรรยา สันตยากร, นงนุช โอบะ, อัมภา กันทะเป็ง, พัชรพร สุคนธสรรค์, สุลี ทองวิเชียร, ปัญญรัตน์ ลาภวงศ์วัฒนา. (2554). บทบาทพยาบาลอนามัยชุมชน

- ในระบบสุขภาพใหม่: กรณีศึกษาจังหวัด พิษณุโลก. *วารสารการพยาบาลและสุขภาพ*, 5(2), 78-91.
- ปรารธนา อเนกปัญญากุล. (2557). ปัจจัยที่ส่งผล ต่อพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยของบุคลากร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารนเรศวรพะเยา*, 7 (3) , 275-285.
- มุกดา นามผล. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ สมรรถนะด้านการ วิจัยของพยาบาล วิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกระทรวง. *วารสาร การแพทย์โรงพยาบาลอุดรธานี*, 18(1), 62-70.
- วิลาวรรณ อูปรโคตร. (2548). *สมรรถนะของ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน บริการปฐมภูมิ ในเขตจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลชุมชน, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- วิไลพรรณ สมบุญตนนท์. (2548). การพัฒนา คุณภาพการพยาบาลกับการวิจัย. *วารสารกองการพยาบาล*, 31(1), 96-102.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2556). ข้อมูลวิจัย: ข้อมูลทั้งหมดปี 2546-2555. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2556, จาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เว็บไซต์: <http://dric.nrct.go.th> search
- อติญาณ ศรีเกษตริน. (2553). การปฏิบัติงานตาม บทบาทของพยาบาลวิชาชีพในหน่วย บริการปฐมภูมิ. *วารสารกองการพยาบาล*, 37(3), 52-63.
- Chan, G. K. (2011). Barriers and Perceived needs for understanding and using research among emergencr nurses. *Journal of Emergency Nursing*, 37(1), 24-31.
- Daniel, W. W. (2009). *Biostatistics: a foundation for analysis in the health sciences*. (9th ed.). NJ: John Wiley & Sons.
- Herzberg, F., Mausner, B. and Snyderman, B. B. (1959). *The Motivation to Work*. (2nd ed.). NY: John Wiley & Sons.
- Instituto de Salud Carlos III. (2005). *The Secretary of State for Research*. Madrid: The Minister of Science and Innovation chairs its Ruling Council.
- McCormick, E. J., and Ligen, D. R. (1985). Industrial and Organizational Psychology. *Sociology and Social Research*, 43(4), 189-196.
- McMurray, A. (2001). *Competency Standards for the Community Health Nurse*. (2nd ed.). Western Aulia: Western Australia and Department of Health.